

Fremsat den 10. november 2016 af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kystbeskyttelse

(Forenkling af kommunernes sagsbehandling m.v.)

§ 1

I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 8. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Enhver, som vil kunne opnå en beskyttelse eller en anden fordel af en kystbeskyttelsesforanstaltning, kan anmode kommunalbestyrelsen om at igangsætte en proces for afklaring af, om der skal søges gennemført et kystbeskyttelsesprojekt. Kommunalbestyrelsen kan også selv iværksætte denne proces uden forudgående konkret anmodning.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 1 a, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1« til: »stk. 2«

3. I § 1 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »ansøgeren« til: »den eller de anmodende parter«

4. I § 1 a, indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. Miljø- og fødevareministeren kan efter kommunalbestyrelsens anmodning bistå som sagkyndig under sagens videre behandling.

Stk. 6. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om krav til anmodningen efter stk. 2, herunder om hvilke oplysninger der skal tilvejebringes, og om at anmodningen skal indgives digitalt, f.eks. om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater, skemaer og NemID.«

5. I § 2, stk. 1, ændres »Kystdirektoratet« til: »miljø- og fødevareministeren«, og »en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til § 3, stk. 5« til: »eventuelt en udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel ved et kystbeskyttelsesansøgning«.

6. § 2, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. En anmodning til miljø- og fødevareministeren om en udtalelse om projektet, jf. stk. 1, skal indeholde en redegørelse for, hvilke kystbeskyttelsesforanstaltninger der planlægges iværksat, samt projektets foreslåede linjeføring.«

7. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund af miljø- og fødevareministerens udtalelse, jf. § 2, afgørelse om, hvorvidt sagen skal fremmes.

Stk. 2. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ikke at fremme sagen, underrettes de anmodende parter, jf. § 1 a, stk. 2, skriftligt herom.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om at fremme sagen, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel af foranstaltningen.«

8. § 3 affattes således:

»§ 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om at fremme sagen, jf. § 2 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen vælge at afholde et eller flere møder med de ejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse eller en anden fordel ved kystbeskyttelsesprojektet.«

9. § 4 affattes således:

»§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sende det konkrete kystbeskyttelsesprojekt i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt, jf. § 9 a, samt interessenter, jf. § 18 a. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre projektet. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 2 Fristen for at indsende bemærkninger ved høringen efter stk. 1 skal være mindst 4 uger fra den dag, hvor høringen er offentliggjort.

Stk. 3. Det projekt, som kommunalbestyrelsen sender i høring, skal indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan kystbeskyttelsesforanstalt-

ningerne skal udføres, samt hvorledes udgifterne skal afholdes og fordeles, herunder udgifterne til:

- 1) Sagens forberedelse, forundersøgelser, projektering, udførelse og tilsyn.
- 2) Drift, vedligeholdelse og andre løbende foranstaltninger.
- 3) Ekspropriation, jf. § 6.
- 4) Finansiering, jf. § 9.«

10. § 5 affattes således:

»§ 5. Når fristen efter § 4, stk. 2, er udløbet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete kystbeskyttelsesprojekt. jf. § 1 a, stk. 1.

Stk. 2. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om det konkrete projekt, jf. stk. 1, kan kommunalbestyrelsen foretage mindre ændringer i det projekt, der har været sendt i høring. Berører ændringen på væsentlig måde andre end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan afgørelse ikke træffes, før de pågældende er blevet hørt. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringerne er så væsentlige, at der foreligger et nyt projekt, skal det offentliggøres og sendes i en ny høring, jf. § 4.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at der ikke skal gennemføres et konkret projekt, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har haft projektet i høring efter § 4. Afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at det konkrete projekt skal gennemføres, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har fået projektet i høring efter § 4, og afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 5. Efter udløbet af klageperioden, jf. § 18 a, stk. 3, jf. § 5, stk. 4, ansøger kommunalbestyrelsen om tilladelse til udførelse af det konkrete vedtagne projekt hos miljø- og fødevareministeren, jf. § 16, stk. 1.«

11. I § 6, *stk. 1*, ændres »beslutning« til: »afgørelse«.

12. I § 6, *stk. 2*, og § 7, *stk. 1*, ændres »beslutte« til: »træffe afgørelse om«.

13. I § 7, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »Beslutning« til: »Afgørelse«.

14. I § 8, *stk. 1*, ændres »vedtægten« til: »medlemspligt af laget«.

15. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Kommunalbestyrelsen kan i sin afgørelse efter § 5 pålægge ejere af fast ejendom, som opnår en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, en bidragspligt. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Bidrager en kommune med et beløb ud over, hvad der måtte være pålagt kommunen i henhold til stk. 1, kan miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra kommunen pålægge en anden kommune, der er berørt af beskyttelsesforanstaltningen, at bidrage med indtil samme beløb. Bestemmelsen i 1. pkt. finder anvendelse på både anlægsudgifter, driftsudgifter og andre udgifter.«

16. Overskriften til *kapitel 4* affattes således:

»Kapitel 4

Klage og søgsmål«

17. I § 18, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »§ 2, stk. 2« til: »§ 2 a, stk. 2«.

18. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Afgørelser efter § 2 a, stk. 3, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. Efter § 18 a indsættes:

»§ 18 b. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.«

20. I § 20 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år for overtrædelse m.v. som omhandlet i stk. 1 og for overtrædelser af bestemmelser i regler udstedt efter loven.«

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Indledning
2. Lovforslagets formål og baggrund
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1. Kommunalbestyrelsens hjemmel til at afgøre kapitel 1a sager
    - 3.1.1. Gældende ret
    - 3.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
  - 3.2. Parter der kan rejse en sag samt pålægges bidragspligt
    - 3.2.1. Gældende ret
    - 3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
  - 3.3. Processen i kapitel 1a
    - 3.3.1. Gældende ret
    - 3.3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
  - 3.4. Mulighed for at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse
    - 3.4.1. Gældende ret
    - 3.4.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
  - 3.5. Frist for anlæggelse af sag ved domstolene
    - 3.5.1. Gældende ret
    - 3.5.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
  - 3.6. Forældelsesfrist ved straf for overtrædelse af kystbeskyttelsesloven
    - 3.6.1. Gældende ret
    - 3.6.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og lovforslagets indhold
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Retssikkerhedsmæssige konsekvenser for borgerne
8. Miljømæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer

11. Sammenfattende skema

1. indledning

Lovforslaget vedrører hovedsageligt reglerne i kapitel 1a i lov om kystbeskyttelse (herefter kystbeskyttelsesloven), som omfatter kommunernes kompetence til at gennemføre helhedsløsninger for flere ejendomme, enten af egen drift, eller hvor grundejerne m.v. generelt ikke selv kan opnå enighed om et fælles projekt. Det er i disse sager kommunalbestyrelsen, der beslutter, om der skal søges om tilladelse til etablering af et fælles kystbeskyttelsesprojekt samt hvilket projekt, der bør gennemføres. De gældende regler medfører, at processen ofte er langvarig og kompliceret, og sådanne projekter har således lav gennemførelsesprocent. En af grundene er blandt andet, at det efter de eksisterende regler er muligt at klage over kommunalbestyrelsens delafgørelser flere gange i løbet af processen, hvilket har en stor betydning for afvikling af sagens forløb inden for en rimelig tidshorisont. De foreslåede ændringer omfatter derfor primært en forenkling af kommunalbestyrelsens behandlingsproces, og at klageadgangen samles således, at der fremover kun kan klages over kommunalbestyrelsens endelige afgørelse.

I løbet af kapitel 1a-processen skal kommunen have kontakt med de berørte borgere flere gange, herunder i forbindelse med den indledende tilkendegivelse til projektet, orientering om afgørelse om at fremme projektet første gang, indkaldelse til kapitel 1a-møde med sagens parter, afgørelse om at fremme sagen anden gang mv. Lovforslaget indeholder en forenkling, idet det foreslås, at kommunerne i videre omfang selv kan tilrettelægge processen, og at borgerne først pligtmæssigt skal høres, når kommunen har besluttet sig for et konkret projekt. Kapitel 1a-mødet med sagens parter samt anmodning om interessetilkendegivelse i starten af processen gøres således frivilligt, og kommunen har mulighed for at offentliggøre materialet til projektet udelukkende digitalt. Forslaget vil betyde, at der f.eks. kan blive igangsat kapitel 1a-sager, som omfatter større byområder, der berører flere tusinde borgere. Projekter af dette omfang vil også blive administrativt lettere at gennemføre med lovforslaget.

Lovforslaget indeholder endelig mindre justeringer af reglerne om anlæggelse af sager ved domstolene, og desuden tilpasses forældelsesfristen for overtrædelse af kystbeskyttelsesloven med øvrig natur- og miljølovgivning på Miljø- og Fødevareministeriets område.

2. Lovforslagets formål og baggrund

En tværministeriel arbejdsgruppe bestående af Miljø- og Fødevareministeriet, Finansministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Social- og Indenrigsministeriet og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har i perioden 2014-2016 udarbejdet en Kystanalyse.

Kystbeskyttelseslovens udgangspunkt er, at det er grundejernes ansvar at beskytte sin egen ejendom. Dette grund-

princip fastholdes, og lovforslaget har samtidig til formål at sikre, at reguleringen i højere grad understøtter, at kommuner kan gennemføre kystbeskyttelsesforanstaltninger for større strækninger eller områder omkostningseffektivt, hvor der er behov.

Individuelle løsninger til kystbeskyttelse, som f. eks. sandfodring ud for enkelte ejendomme, kan gøres mere omkostningseffektive og bæredygtige, når strækninger, der involverer flere ejendomme, bliver behandlet samlet. Kystanalysen peger på, at den fremtidige indsats bør understøtte, at flere grundejere i fællesskab og på sammenhængende strækninger kan etablere kystbeskyttelse.

Kommunalbestyrelserne kan allerede i dag på opfordring af flere (uenige) grundejere, eller af egen drift, planlægge, at der for sammenhængende kyststrækninger med flere grundejere skal søges om tilladelse til et konkret kystbeskyttelsesprojekt. De såkaldte helhedsløsninger. Dette har været en mulighed siden kystbeskyttelseslovens oprindelse i 1988.

I forbindelse med Kystanalysen gennemførte Miljø- og Fødevareministeriet i foråret 2015 en interessentinddragelse, hvor alle 78 kystkommuner blev spurgt, og 58 kommuner efterfølgende deltog. De deltagende kommuner påpegede, at der ved de såkaldte kapitel 1a-sager var udfordringer med, at processerne for disse sager ofte er meget langvarige og ressourceintensive, hvilket primært skyldes de mange klageadgange. Der er set et eksempel på et klagesagsforløb på op til 10 år.

Formålet med lovforslaget er at forenkle selve sagsprocessen således, at den bliver gennemskuelig for kommunalbestyrelserne og for grundejerne og andre, der opnår fordel ved at der iværksættes kystbeskyttelse, samt at samle de berørte grundejeres og andre interessenters klagemuligheder til det tidspunkt i processen, hvor der er truffet en endelig afgørelse. Det er forventningen, at ændringen af disse punkter vil betyde, at der tilvejebringes et mere oplyst og dermed optimalt grundlag for de klageberettigede at forholde sig til. Samtidigt sikres kortere sagsbehandling og dermed hurtigere afgørelse.

I forhold til at sikre en gennemskuelig sagsproces foreslås det at præcisere nytteprincippet samt præcisere, hvem der kan opnå fordel af en kystbeskyttelse. Præciseringerne har alene til hensigt at tydeliggøre gældende praksis i lovgivningen med henblik på at sikre klare rammer for kommunalbestyrelsens sagsbehandling. I dag kan bidrag pålægges ejere af fast ejendom, der opnår direkte beskyttelse ved foranstaltningen, eller som i øvrigt indirekte opnår en fordel. Med fordel menes dels direkte beskyttelse mod erosion eller oversvømmelse. Kystbeskyttelsen kan dog give mange en indirekte fordel ved at infrastruktur til og fra ejendomme, kloaksystem mm. beskyttes, eller hvor ejendommen opnår en bedre beliggenhed pga. rekreative forbedringer for området.

Lovforslaget skal således præcisere, hvem der kan pålægges bidragspligt i forhold til et kystbeskyttelsesprojekt.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Kommunalbestyrelsens hjemmel til at afgøre kapitel 1a sager

3.1.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen har efter den eksisterende § 1 a, stk. 1 mulighed for af egen drift at iværksætte en kystbeskyttelsessag. Er det kommunalbestyrelsen selv, der rejser en sag, skal der også, til brug for de efterfølgende faser i sagsforløbet, udarbejdes en projektbeskrivelse og en begrundelse for, hvorfor projektet ønskes gennemført.

3.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Kystanalysen har påvist et behov for, at kommunalbestyrelsens hjemmel til selv at rejse en kystbeskyttelsessag præciseres i lovtæksten. Det skyldes, at kystanalysen har vist, at kommunerne er tilbageholdende med at benytte sig af muligheden for at rejse kapitel 1a sager. En del af årsagen hertil vurderes på baggrund af kontakt til kommunerne at være, at det har været tvivl om muligheden for at rejse en sag selv uden forudgående interessetilkendegivelser fra berørte borgere. Det foreslås derfor, at præcisere lovtæksten således, at muligheden for kommunen til af egen drift at rejse en sag tydeliggøres. I forbindelse med at kommunalbestyrelsen udarbejder risikostyringsplaner for blandt andet oversvømmelse, opnås der en konkret viden om behov for at kystbeskytte et geografisk afgrænset område. Hvis denne viden udnyttes bedst muligt, således at kystbeskyttelsesbehovet kan imødekommes hurtigst muligt, vil det give mulighed for at iværksætte kystbeskyttelsestiltag tidligere, og dermed reducere dels omkostningerne forbundet med etablering og dels risikoen for tab af eller skade på ejendom eller infrastruktur. Der er alene tale om en præcisering af gældende ret, men det foreslås at dette gældende princip tydeliggøres og præciseres i lovtæksten med henblik på at sikre klarere rammer for kommunalbestyrelsen til at initiere en kystbeskyttelsessag.

3.2. Parter der kan rejse en sag samt pålægges bidragspligt

3.2.1. Gældende ret

Ifølge kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 5 kan kommunalbestyrelsen beslutte at pålægge grundejere der opnår beskyttelse, eller i øvrigt opnår en fordel, bidragspligt. Efter lovens eksisterende udformning, kan alene grundejere blive pålagt bidragspligt jf. § 3, stk. 5. Der er dog eksempler fra praksis på, at begrebet grundejer er blevet fortolket til at omfatte, at ejere af ejendomme etableret på lejet grund, ejere af kloaksystem, øvrig infrastruktur eller lignende er blevet pålagt bidragspligt, i lighed med grundejere, i tilfælde af at de har behov for etablering af kystbeskyttelse.

3.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås at præcisere i lovtæksten, at alle ejere af fast ejendom, der opnår beskyttelse eller en anden fordel af et kystbeskyttelsesprojekt af sin ejendom, opnår de samme rettigheder og forpligtelser i forhold til et kystbeskyttelsesprojekt, som grundejerne på nuværende tidspunkt har. Det betyder, at alle ejere af fast ejendom i denne forbindelse har ret til f.eks. at påpege uhensigtsmæssigheder ved projektet i forhold til den ejendom, anlæg eller lignende, som de har ejendomsretten over, også i de tilfælde hvor ejendommen f. eks. er beliggende på lejet grund. Der er fra eksisterende praksis eksempler, at for eksempel ledningsejere er blevet pålagt bidragspligt. Det foreslås, at lovtæksten justeres således, at den i højere grad svarer til den allerede fastlagte praksis for at pålægge bidragspligt. Det er herefter op til den enkelte kommunalbestyrelse i det konkrete tilfælde at vurdere ud fra saglige og faglige kriterier, lighedsgrundsætningen m.v., hvem der skal pålægges bidragspligt og i hvilket omfang. Endvidere kan eksempelvis ejere af fast ejendom, som ikke ligger direkte ud til kysten, pålægges bidragspligt, hvis de rekreative muligheder f.eks. forbedres ved foranstaltningen. Dette er en videreførelse af eksisterende praksis. Den nuværende praksis, hvorefter projektomkostninger i forbindelse med udvikling af et kystbeskyttelsesprojekt, kan pålignes kredsen af bidragspligtige, bevares.

3.3. Processen i kap. 1 a.

3.3.1. Gældende ret

Den gældende proces er i hovedtræk, at kommunalbestyrelsen jf. § 1 a, stk. 1, på baggrund af en anmodning fra grundejere eller af egen drift kan iværksætte et kystbeskyttelsesprojekt. På baggrund heraf kan kommunalbestyrelsen udarbejde det indledende skitseprojekt, som omfatter begrundelse for ønsket om projektets gennemførelse, oversigt over ejendomme som bliver berørt, samt evt. forslag til kystbeskyttelsesmetode, linjeføring samt dimensioner jf. § 1 a, stk. 3. Alternativt kan kommunalbestyrelsen pålægge den anmodende part om at udarbejde dette skitseprojekt. Når kommunen har modtaget en begrundet anmodning, skal kommunen som minimum udføre to trin. Det første trin er, at Kommunalbestyrelsen indhenter en udtalelse om skitseprojektet fra Kystdirektoratet samt de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt jf. § 2, stk. 1. Det andet trin er, at kommunalbestyrelsen på baggrund af Kystdirektoratets samt grundejernes udtalelse bestemmer, om skitseprojektet skal fremmes, eller om sagen skal afvises jf. § 2, stk. 2. Uanset om kommunalbestyrelsen vælger at fremme projektet, eller at afvise projektet, kan afgørelsen påklages.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at fremme sagen, skal der jf. § 3, stk. 1 afholdes et møde med de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt. Der er dermed ikke valgfrihed for kommunalbestyrelsen med hensyn til afholdelse af mødet, uanset om der er tale om et mindre eller et meget stort projekt, der involverer flere tusinde grundejere. På mødet skal kommunalbestyrelsen jf. § 4 redegøre for blandt an-

det projektets linjeføring, valg af kystbeskyttelsesmetoder, bidragsfordelingen med videre. Først efter det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet at afholde et møde, kan Kystdirektoratet, efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, bistå som sagkyndig jf. § 3, stk. 2. Efter mødet træffer kommunalbestyrelsen, ofte på baggrund af grundejernes tilkendegivelser, holdninger eller lignende, afgørelse om, hvorvidt sagen skal fremmes til et konkret projekt jf. § 5, stk. 2, eller om sagen skal afsluttes jf. § 5, stk. 1.

Uanset om kommunalbestyrelsen vælger at fremme projektet, eller at afvise projektet, kan afgørelsen påklages jf. § 18 og § 18 a.

Efter gældende regler skal grundejerne udtale sig om projektet af flere omgange. Første gang tidligt i forløbet jf. § 2, stk. 1, hvor der endnu ikke findes et konkret projekt. Fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen vælger at fremme sagen, og til der træffes endelig afgørelse, er der udelukkende en pligt til at orientere grundejerne på et fysisk møde. Ofte vælger kommunalbestyrelsen - på mødet eller i relation dertil - at lave en afstemning. Udfaldet af afstemningen har væsentlig betydning for den endelige afgørelse.

3.3.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det gøres valgfrit for kommunerne, at gennemføre en anmodning om en tidlig udtalelse hos de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt jf. § 2, stk. 1. Baggrunden for forslaget om øge friheden for kommunernes proces i den indledende sagsbehandling er, at nogle projekter på dette tidlige stadie endnu ikke er tilstrækkeligt konkrete til, at den enkelte borger har mulighed for hurtigt og let at danne sig et overblik over konsekvenserne. For kystbeskyttelsesprojekter, der dækker flere ejendomme og særligt for meget omfattende projekter, vil det derfor øge borgernes mulighed for at udtale sig om et projekts konkrete betydning for den enkelte, hvis de har et mere udførligt og gennearbejdet projekt at forholde sig til.

Fremover er det kommunalbestyrelsen, der på baggrund af kendskab til lokale forhold, konkret vurderer, hvordan sagens berørte parter bedst inddrages i projektet. Det foreslås derfor, at det fremover bliver op til kommunalbestyrelsen at vurdere, om det ønskes at indhente en udtalelse om et skitseprojekt fra sagens parter. Ligeledes er det hidtidige obligatoriske møde jf. § 3 gjort frivilligt. Det er således op til kommunalbestyrelsen selv at vurdere, hvorledes borgerne inddrages i et passende omfang, under hensyn til parternes informationsniveau samt de tidsmæssige perspektiver i sagsprocessen. Den konkrete beslutning om, hvordan den optimale inddragelse bedst sikres i et konkret kystbeskyttelsesprojekt, vurderes på den baggrund mest hensigtsmæssigt at være placeret i kommunalbestyrelsen.

Sagens parter bliver efter lovændringen fortsat inddraget i en obligatorisk høring af parterne på det tidspunkt, hvor der foreligger et projekt i endelig form. Med lovændringen bevares parternes mulighed for inddragelse og høring, men lægges til det tidspunkt i processen, hvor den enkelte part

får et bedre grundlag for at vurdere projektet konkret i forhold til sine interesser. Kommunalbestyrelsen vil fortsat skulle iagttage almindelige forvaltningsretlige principper i forhold til afgørelser om sagen fremmes eller ej.

For kommunerne betyder ændringen, at kommunalbestyrelsen ikke længere skal fremsende skitseprojektet i opstartsfasen for at indhente en udtalelse fra grundejerne og øvrige parter, men i stedet fremsende et konkret og veloplyst projekt i høring hos grundejerne og øvrige parter. Videre gøres det muligt for kommunalbestyrelsen, at selve projektet ikke fysisk skal fremsendes i høring, men derimod et høringsbrev med et link til kommunens hjemmeside, hvor alle informationer om projektet er gjort offentligt tilgængelige, og hvor sagens parter samt øvrige interesserede løbende kan følge med i projektets udvikling. Digitaliseringen er ønskværdig, da det i dag er meget omkostningsfuldt for kommunalbestyrelserne at indkalde til møder. Der er med lovforslaget åbnet op for, at der kan afholdes mere end et møde, hvis kommunen af den ene eller den anden årsag måtte anse det for at være ønskværdigt. Digitaliseringen er dermed en stor administrativ og økonomisk besparelse for kommunalbestyrelserne.

Høringsmaterialet omfatter ifølge lovforslaget følgende:

- Det konkrete projekt
- Hvilke foranstaltninger der skal gennemføres
- En redegørelse for, hvordan kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal udføres
- En redegørelse for, hvordan udgifterne skal fordeles, herunder udgifter til: sagens forberedelse, forundersøgelser, projektering, udførelse, tilsyn; drift, vedligeholdelse, andre løbende foranstaltninger; ekspropriation; finansiering
- Bidragsfordeling

Ovenstående sikrer, at kommunalbestyrelsen sender et konkretprojekt i høring, i stedet for et midlertidigt skitseprojekt, som er tilfældet i dag.

Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at fremme sagen efter lovforslagets § 2 a, stk. 3, skal denne afgørelse fremsendes til sagens parter. I lovforslaget præciseres det dog, at denne afgørelse ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der er mulighed for at klage senere i forløbet, når kommunalbestyrelsen efter høringen træffer afgørelse om projektet.

Det præciseres desuden i lovteksten, hvem der skal have tilsendt afgørelserne med dertilhørende klagevejledning med videre.

Endelig præciseres det, at alle, der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel ved foranstaltningen, pålægges de samme rettigheder og forpligtelser, som følger af den eksisterende lov. Der er i disse tilfælde tale om præciseringer af eksisterende praksis, der har til hensigt at sikre klare rammer for kommunalbestyrelsens sagsbehandling.

3.4. Mulighed for at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse

3.4.1. Gældende ret

Ifølge gældende ret er det muligt at klage administrativt over alle afgørelser kommunalbestyrelsen træffer i løbet af processen jf. § 18. Dette betyder, at også alle delafgørelser kan påklages administrativt. Hver klage har opsættende virkning, da det videre forløb i processen bygger på den foregående delafgørelse. Dette medfører, at processen kan blive meget lang og bevirke, at sagen helt går i stå i længere perioder mens der afventes en afgørelse.

Det bemærkes i denne forbindelse, at kommunalbestyrelserne har anlagt en praksis, hvorefter der træffes flere delafgørelser, f.eks. delafgørelser om bidragsfordeling, som alle kan påklages. Dette har bidraget til, at processen forlænges betydeligt, og derfor tager en kapitel 1a-proces ofte flere år at få færdigbehandlet til en endelig afgørelse. Specielt den førstkommande klagemulighed, hvor kommunalbestyrelsen beslutter at fremme sagen, udnyttes i uhensigtsmæssig høj grad. Dette kan skyldes, at grundejerne ikke har det fulde overblik over sagen, herunder de økonomiske konsekvenser og ofte frygter, at hvis ikke de klager på dette tidspunkt, så fortabes klageretten.

3.4.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås det at forenkle hele sagsprocessen, herunder klagemulighederne. Fremadrettet sikres det, at klageadgangen samles på de mest hensigtsmæssige tidspunkter i sagsforløbet. Enten når sagen afvises, eller når der foreligger et konkret projekt. For at opnå dette afskæres den administrative klageadgang, når kommunalbestyrelsen vælger at fremme sagen. Baggrunden for at den administrative klageadgang afskæres i denne situation er, at afgørelsen udelukkende betyder at projektet skal videreudvikles til et endeligt projekt. Der er således tale om en afgørelse om, at processen skal gå ind i næste fase. Afgørelsen om at fremme sagen er derfor ikke en endelig afgørelse og borgernes retssikkerhed bliver dermed ikke påvirket af ikke at kunne påklage denne afgørelse administrativt. I dag, kan der klages over delafgørelser på tidspunkter, hvor der endnu ikke foreligger fyldestgørende oplysninger om det fulde projekt. Det kan derfor være en tilskyndelse til at klage på grund af usikkerhed om projektets udstrækning, og fordi der kan være en bekymring for, at muligheden for at klage ellers vil fortabes. Forslaget har til hensigt at reducere denne usikkerhed, således klager efter lovforslagets vedtagelse baserer på modstand mod det konkrete projekt, og ikke skyldes manglende mulighed for den enkelte for at forholde sig konkret til projektet. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets, at dette desuden vil medføre færre klager over kommunernes afgørelser efter lovens kapitel 1a.

3.5. Frist for anlæggelse af sag ved domstolene

3.5.1. Gældende ret

På nuværende tidspunkt er der ingen lovbestemt frist for, hvornår en stævning i sager om prøvelse af afgørelser efter kystbeskyttelsesloven senest skal være indgivet ved domstolene. Dette medfører, at det er muligt at anlægge en retssag adskillige år efter den er blevet afgjort administrativt, hvilket kan medføre en usikkerhed for indehaveren af en tilladelse.

3.5.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder et forslag om, at reglerne ensrettes med de øvrige natur- og miljøretnlige regler, der gælder på Miljø- og Fødevarerministeriets område. Søgsmålsfristen på 6 måneder blev sat ind i naturbeskyttelsesloven i 1992. Formålet med fristen er at sikre, at der efter en rimelig periode ikke kan rejses tvivl om gyldigheden af en afgørelse, hvilket bl.a. hænger sammen med hensynet til berettigede forventninger hos afgørelsens modtager. Hensigten er dermed, at skabe en bedre sikkerhed for at indehaveren af en afgørelse kan indrette sig efter den uden efterfølgende at kunne blive mødt af krav om fjernelse eller lignende.

Fristen gælder alle afgørelser efter kystbeskyttelsesloven, men ikke i straffesager.

3.6. Forældelsesfrist ved straf for overtrædelse af kystbeskyttelsesloven

3.6.1. Gældende ret

På nuværende tidspunkt indeholder kystbeskyttelsesloven ingen bestemmelse om forældelsesfrister for overtrædelse af kystbeskyttelsesloven. Dette medfører, at overtrædelse på nuværende tidspunkt forældes efter straffelovens almindelige forældelsesregler. Dermed skal det ulovlige forhold først og fremmest opdages på baggrund af en anmeldelse eller 1. instansens egne observationer, sagen skal være færdigbehandlet af både 1. instansen og evt. klagemyndigheden, fristen for et påbud om at reetablere området skal være udløbet, samt der skal være indgivet anmodning til anklagemyndigheden. Alt dette skal efter de gældende regler være foretaget, inden de 2 år er udløbet. Går der længere tid, er sagen forældet, og den ulovlige handling er straffri på grund af forældelse. Udfordringen ved de gældende fristregler i straffeloven er dermed, at en sag oftest er strafferetligt forældet inden den administrativt er færdigbehandlet.

3.6.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og lovforslagets indhold

Det foreslås, at forældelsesfristerne ændres til fremover at være 5 år, således kystbeskyttelseslovens forældelsesregler svarer til forældelsesreglerne i den øvrige lovgivning på Miljø- og Fødevarerministeriets område inden for tilsvarende lovgivning, f.eks. naturbeskyttelsesloven. Ved at indsætte bestemmelsen vil det være muligt, at en sag færdigbehandles administrativt, og borgerne gives en rimelig frist til at ef-

terleve en afgørelse. Bestemmelsen vil derfor udelukkende have konsekvenser, såfremt en afgørelse ikke efterleves inden for rimelig tid, og der heller ikke er udsigter til at dette vil ske. En ændring af fristen til 5 år vil desuden sikre, at retten til at forfølge ulovlige forhold ikke fortabes på grund af den korte forældelsesfrist.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslagene om ændring af kystbeskyttelsesloven vil ikke få negative økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at forslagene vil medføre en administrativ lettelse for kommunalbestyrelserne, og at det enkelte sagsforløb vil kunne gennemføres med en betydelig ressourcebesparelse i forhold til i dag. Desuden vil ændringen medføre, at Kystdirektoratet kan bistå kommunalbestyrelsen langt tidligere i forløbet, hvilket vil kunne effektivisere og smidiggøre kommunalbestyrelsens sagsbehandling og medvirke til et mere optimalt sagsbehandlingsforløb.

Regionerne har ikke i dag opgaver i medfør af kystbeskyttelsesloven, og lovforslaget ændrer ikke på dette. Forslaget vil således ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

Lovændringerne antages videre at medføre, at der vil blive indbragt færre sager for Natur- og Miljøklagenævnet. Dette forventes således at medføre en mindre nedgang i ressourceforbruget hos Natur- og Miljøklagenævnet i forbindelse med sagsbehandling af klager efter kystbeskyttelsesloven.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Retssikkerhedsmæssige konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen retssikkerhedsmæssige konsekvenser for borgerne. Forslaget har til hensigt at forenkle procedurerne for kommunerne i forbindelse med gennemførelse af kystbeskyttelsesprojekter efter lovens kapitel 1a. Der vil fortsat være mulighed for borgerne for at klage over en afgørelse, der har betydning for den enkelte. I lighed med eksisterende lovgivning vil der være fuld prøvelse, og forslaget indebærer, at denne klageadgang samles, Forslaget æn-

drer ikke på borgernes ret til at blive hørt i processen. Forslaget har til hensigt at sikre, at borgerne får bedre muligheder for at forholde sig konkret til de enkelte kystbeskyttelsesprojekter.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

De foreslåede ændringer indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 26. september 2016 til den 17. oktober 2016 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Byggesocietetet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fritidssejler Union, Danmarks idrætsforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Skibsmæglerforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Forening for rosport, Dansk Friluftsliv – forum for natur og friluftsliv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Surf & Rafting forbund, Dansk Svømmeunion, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Regioner, Det Økologiske Råd, De Økonomiske Råd, DHI, DI Transport, DTU-aqua, Ejendomsforeningen Danmark, EnerginetDK, Forbrugerrådet, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Parcelhusejernes Landsforening Greenpeace, Ingeniørforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Kyst, Land & Fjord, Landdistrikternes Fællesråd, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Udviklingselskabet By og Havn I/S, Verdensnaturfonden WWF, Erhvervsstyrelsen, Energistyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Geodatastyrelsen, GEUS, Slots- og Kulturstyrelsen, Naturstyrelsen Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Natur- og Miljøklagenævnet, Miljøstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Søværnets Operative Kommando, Team Effektiv Regulering, Trafik- og Byggestyrelsen, og Vejdirektoratet.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget pålægger ikke kommunerne nye opgaver. Det enkelte sagsforløb vil dog kunne gennemføres ressourcemæssigt og administrativt mere optimalt.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Administrativ lettelse af den kommunale sagsbehandling samt ressourcemæssig besparelse i Natur- og Miljøklagenævnet.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at enhver, som vil kunne opnå en beskyttelse eller en anden fordel af en kystbeskyttelsesforanstaltning, kan anmode kommunalbestyrelsen om at igangsætte en proces for afklaring af, om der skal søges gennemført et kystbeskyttelsesprojekt. Kommunalbestyrelsen kan også selv iværksætte denne proces uden forudgående konkret anmodning

I henhold til den eksisterende § 1 a er der ingen begrænsninger for, hvem der kan anmode kommunalbestyrelsen om at rejse en kystbeskyttelsessag. Det er efter bestemmelsen også muligt for kommunalbestyrelsen at rejse en sag på eget initiativ. Hjemlen for kommunalbestyrelsen til selv at rejse en sag fremgår dog ikke tydeligt og persongruppen der kan anmode om at en sag rejses er bredere end interessegruppen.

Det foreslås på den baggrund, at indsætte et nyt stk. 2.

I bestemmelsen præciseres det, at enhver, der opnår en beskyttelse eller en anden fordel af en kystbeskyttelsesforanstaltning, kan anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte en proces for afklaring af, hvorvidt der skal søges gennemført et kystbeskyttelsesprojekt. Præciseringen består i, at alle, der opnår en beskyttelse eller en fordel af et projekt, kan anmode kommunalbestyrelsen om at iværksætte en proces. Dermed vil også eksempelvis butiksindehavere, som har lejet lokaler, der kan opnå beskyttelse eller fordel af et projekt, også have ret til at fremsende en anmodning. Desuden justeres lovteksten i forhold til gældende praksis, således det klart fremgår, at alle ejere af fast ejendom, der vil kunne opnå beskyttelse eller en anden fordel ved foranstaltningen er omfattet af bestemmelsen.

Videre præciserer ændringen, at alle der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel, tillige kan anmode om at iværksætte en undersøgelse af behovet for en kystbeskyttelsesforanstaltning. En fordel kan udover direkte beskyttelse af ejendom kan for eksempel bestå i beskyttelse af infrastruktur til og fra ejendomme, kloaksystem mm. beskyttes, eller

hvor ejendommen opnår en bedre beliggenhed pga. rekreative forbedringer for området.

I bestemmelsen fastsættes det, at kommunalbestyrelsen på eget initiativ kan igangsætte processen om, hvorvidt der skal søges etableret et kystbeskyttelsesprojekt eller ej. Bestemmelsen er alene en præcisering af praksis. Således ændrer bestemmelsen ikke på kommunalbestyrelsernes nuværende kompetence.

Til nr. 2

Det foreslås, at i § 1 a, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres stk. 1 til: stk. 2

Der er tale om en konsekvensrettelse af bestemmelsen, som følge af at der indsættes et nyt stk. 2. Der er således ikke tale om indholdsmæssige ændringer i forhold til den eksisterende lov, men alene om en lovteknisk ændring som følge af indsættelse af et nyt stk. i bestemmelsen.

Til nr. 3

Det foreslås, at i § 1 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres an søgeren til: den eller de anmodende parter.

Lovens nuværende formulering indebærer, at et forslag til kommunalbestyrelsen om at iværksætte et kystbeskyttelsesprojekt kan tolkes som en ansøgning om et konkret projekt. Det foreslås derfor at ændre bestemmelsens ordlyd, således det fremgår, at der på dette tidspunkt er tale om indledende sagsbehandlingsskridt og ikke en ansøgning om et konkret projekt. Bestemmelsen har alene til hensigt at præcisere ordlyden i forhold til gældende praksis på området, og den indeholder ikke i sig selv materielle ændringer.

Til nr. 4

Det foreslås, at miljø- og fødevareministeren efter kommunalbestyrelsens anmodning kan bistå som sagkyndig under sagens videre behandling.

I henhold til den eksisterende § 3, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen anmode Kystdirektoratet om at bistå ved den videre sagsbehandling. Kommunalbestyrelsen kan derfor først efter, at det er besluttet, at sagen skal fremmes, anmode Kystdirektoratet om at bistå dem. På dette tidspunkt har sagen været i gang i længere tid

Det foreslås i *stk. 5*, at miljø- og fødevareministeren efter anmodning kan bistå kommunalbestyrelserne på et tidligere tidspunkt i sagsforløbet end hidtil. Beføjelsen vil i lighed med eksisterende lovgivning blive delegeret til Kystdirektoratet. Formålet er at regelsættet tilpasses praksis, således regelsættet dermed understøtter at kommunalbestyrelsen så tidligt i sagsforløbet som muligt kan anmode om hjælp.

Det fremgår af anbefalingerne fra regeringens kystanalyse, at der er et behov for en øget vejledningsindsats over for kommunerne. Bestemmelsen skal sikre, at kommunerne ydes denne vejledning på de mest hensigtsmæssige tidspunkter i processen. Denne vejledning kan ydes helt frem til

det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om et konkret projekt.

Miljø- og fødevareministeren kan bistå med hjælp til optimering af sagsgangen, teknisk bistand m.v. Dermed kan der foretages en bedre vurdering af kystbeskyttelsesbehovet, projektets linjeføring, valg af kystbeskyttelsesmetode samt foreløbige vurderinger af projektets påvirkning på natur og miljø. Vejledningen fra miljø- og fødevareministeren, som i praksis delegeres til Kystdirektoratet, kan bestå i konkret teknisk bistand, samt i juridisk vejledning i forhold til kystbeskyttelseslovens rammer. Et af hovedformålene med denne vejledning skal være at give kommunalbestyrelsen tilstrækkelig bistand til, at det sikres, at det endelige projekt vil kunne opnå tilladelse efter kystbeskyttelseslovens anlægsbestemmelser i § 16. Således vil det kunne sikres, at projekter, der ikke falder inden for kystbeskyttelseslovens rammer, ikke kommer så langt i processen, at det medfører væsentlige udgifter for kommunalbestyrelsen.

Det foreslås, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om krav til anmodningen efter *stk. 2*, herunder om hvilke oplysninger der skal tilvejebringes, og om at anmodningen skal indgives digitalt, f.eks. om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater, skemaer og NemID

I den eksisterende § 1 a, stk. 3 har kommunalbestyrelsen mulighed for, at pålægge den der anmoder om at der rejses en sag, at iværksætte forundersøgelser og skitseprojektering af kystbeskyttelsesforanstaltninger. Kommunalbestyrelsen har således allerede denne mulighed. Bestemmelsen giver dog også kommunalbestyrelsen mulighed for at pålægge, den der anmoder om at en sag rejses, at tilvejebringe alle nødvendige indledende oplysninger, for derefter at afgøre at sagen ikke fremmes. Hjemlen forventes at blive udnyttet til udstedelse af en bekendtgørelse, der understøtter digitalisering af sagsbehandlingen.

Det foreslås i *stk. 6*, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at den der anmoder kommunalbestyrelsen om at påbegynde en kystbeskyttelsessag for flere ejendomme, skal tilvejebringe oplysninger herom. Dette giver mulighed for at sikre borgerne behandles på lige vilkår, uanset hvor i landet de geografisk er bosiddende.

Desuden foreslås det, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at oplysningerne skal afgives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og NemID.

Til nr. 5

Lovforslaget indebærer, at i § 2, *stk. 1*, ændres Kystdirektoratet til: miljø- og fødevareministeren, og en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til § 3, stk. 5 til: eventuelt en udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel ved et kystbeskyttelses anlæg.

I henhold til gældende ret skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse til et muligt skitseprojekt for et givet om-

råde fra Kystdirektoratet samt de grundejere der kan blive pålagt bidragspligt jf. § 2, stk. 1.

Det foreslås, at § 2, stk. 1 ændres, således at Kystdirektoratet ændres til miljø- og fødevareministeren. Ændringen foretages for, at ensrette lovens ordlyd med den øvrige lovligning på Miljø- og Fødevareministeriets område. Kompetencen til at administrere bestemmelserne efter kystbeskyttelsesloven forventes delegeret til Kystdirektoratet.

Desuden foreslås en præcisering af sagens parter fra grundejere til ejere af fast ejendom. Præciseringen af parterne foretages for at præcisere gældende praksis. Ændringen præciserer, at ikke blot grundejere opnår rettigheder og forpligtelser i forhold til et kystbeskyttelsesprojekt, men derimod alle ejere af fast ejendom, der vurderes at opnå en fordel ved projektet.

Det foreslås at ændre § 2, stk. 1, 2. led, således, at kommunalbestyrelsen ikke skal indhente en udtalelse fra alle sagens berørte parter, men i stedet alene indhenter en udtalelse om projektet fra miljø- og fødevareministeren. Baggrunden for, at det ikke længere vil være et krav, at kommunalbestyrelsen også skal indhente en udtalelse fra alle sagens parter er, at forslaget til det eventuelle projekt på dette tidspunkt i processen ofte er meget overordnet. Det vil således være vanskeligt at redegøre for konsekvensen for den enkelte part. I stedet vil parterne efter lovforslaget blive hørt på et senere tidspunkt, hvor der foreligger et konkret projekt, som den enkelte part hurtigt og enkelt kan danne sig et overblik over. Såfremt kommunalbestyrelsen ønsker at indhente en udtalelse fra berørte parter af hensyn til det konkrete projekts gennemførelse, vil dette fortsat være en mulighed. Ved eksempelvis mindre projekter, som er afgrænset til et lille geografisk område, kan det være en fordel at indhente en interessetilkendegivelse. Bestemmelsen er en videreførelse af den nuværende § 2, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsen skal have udarbejdet et forslag til et skitseprojekt, der viser hvilken kystbeskyttelsesforanstaltninger, der overvejes for et område, og hvorfor de foreslåede foranstaltninger er valgt, inden der indhentes en udtalelse fra miljø- og fødevareministeren. Ændringen sker for at optimere sagsprocessen, således sagens parter inddrages på et tidspunkt, hvor der foreligger konkrete informationer om, hvilken betydning skitseprojektet kan have for netop deres ejendom.

Til nr. 6

Det foreslås, at en anmodning til miljø- og fødevareministeren om en udtalelse om projektet jf. *stk. 1*, skal indeholde en redegørelse for, hvilke kystbeskyttelsesforanstaltninger der planlægges iværksat, samt projektets foreslåede linjeføring.

I henhold til den gældende § 2, stk. 1 er det ikke nævnt hvilke oplysninger, der er nødvendige at sende med anmodningen, for at Kystdirektoratet har mulighed for at give en konkret kvalificeret udtalelse til et kystbeskyttelsesprojekt. Der kan derfor gå en del tid med, at anmode kommunalbestyrelsen om at indsende supplerende oplysninger til Kystdi-

rektoratet, ligesom Kystdirektoratets udtalelse kan blive for overordnet i forhold til det konkrete projekt.

Det foreslås derfor at indsætte en bestemmelse, der lister de oplysninger, kommunalbestyrelsen som minimum skal indsende til miljø- og fødevareministeren, i forbindelse med anmodningen om udtalelse til projektet. Forslaget skal gøre det muligt for miljø- og fødevareministeren, at give kommunalbestyrelsen en fagligt underbygget udtalelse om det konkrete projekt. Kommunalbestyrelsen får således også den faglige myndigheds udtalelse som grundlag for at vurdere, om sagen skal fremmes.

Miljø- og fødevareministeren udtaler sig nærmere om behovet for kystbeskyttelsen, samt hvorvidt den foreslåede linjeføring samt valg af beskyttelsesmetode er optimal i forhold til den foreslåede strækning. Vedrørende beskyttelsesmetode, skal kommunalbestyrelsen have et forslag til, om projektet skal omfatte oversvømmelsesforanstaltninger i form af eksempelvis diger, eller erosionsforanstaltninger i form af eksempelvis kystfodring. Kystdirektoratets udtalelse har til formål at give kommunalbestyrelsen de bedst mulige forudsætninger for at vurdere, hvorvidt de ønsker, at projektet videreudvikles til et detailprojekt, eller om sagen skal afsluttes.

Såfremt sagen er tilstrækkeligt oplyst, kan miljø- og fødevareministeren på dette tidlige tidspunkt tilkendegive, om det vurderes, der skal udarbejdes en konsekvensvurdering eller en VVM-redegørelse. Dette betyder indirekte, at kommunalbestyrelsen skal have et temmelig konkret projekt, inden der anmodes om en § 2-udtalelse.

Til nr. 7

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen på baggrund af miljø- og fødevareministerens udtalelse jf. § 2, træffer afgørelse om, hvorvidt sagen skal fremmes.

Efter den gældende § 2, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at sagen ikke skal fremmes. Der er således tale om en videreførelse af gældende ret.

Det præciseres i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal træffe en afgørelse om, hvorvidt projektet på baggrund af § 2-udtalelsen skal fremmes eller ej. I forbindelse med afgørelsen lægges der efter forslaget væsentlig vægt på miljø- og fødevareministerens udtalelse om projektet og de foreslåede løsningsmodeller. Det opleves, at der ved den nuværende lovgivning kan opstå tvivl om, hvorvidt der rent faktisk er tale om en afgørelse eller et processkridt. Dette tydeliggøres derfor. Ved afgørelse om ikke at fremme projektet, skal de respektive kommunalbestyrelser derfor udsende afgørelsen med klagevejledning til de relevante parter.

Lovforslaget indebærer, at træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ikke at fremme sagen, skal de anmodende parter, jf. § 1 a, *stk. 2* underrettes skriftligt herom.

I henhold til den gældende § 2, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at sagen skal fremmes. Der er således tale om en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås at indsætte som stk. 2, at såfremt kommunalbestyrelsen afgør, på baggrund af miljø- og fødevareministerens § 2-udtalelse, at det konkrete projekt ikke skal søges gennemført, skal de ejere af fast ejendom, der opnår en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, og som anmodede kommunalbestyrelsen om at behandle sagen, have meddelelse herom. Bestemmelsen er i store træk en videreførelse af allerede eksisterende bestemmelse. Ændringen består i, at afgørelsen fremover udelukkende meddeles de ejere af fast ejendom og andre, som indsendte anmodningen. Kommunalbestyrelsens afgørelse om ikke at fremme sagen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Underretningen skal ske skriftligt og sendes til den eller de, som har anmodet kommunalbestyrelsen om at rejse en sag jf. § 1 a, stk. 2. Da der er tale om en endelig afgørelse skal afgørelsen opfylde de almindelige forvaltningsretlige principper, forvaltningslovens krav til indholdet samt klagevejledningen jf. kystbeskyttelseslovens §§ 18 og 18 a.

Den foreslåede ordning indebærer, at såfremt kommunalbestyrelsen får en anmodning om at undersøge et behov for at gennemføre en kystbeskyttelsesforanstaltning, så kan kommunalbestyrelsen ikke stoppe denne proces, før kommunalbestyrelsen som minimum har gennemført samtlige trin i nærværende lovforslags §§ 1 a – 2 a, da en afgørelse om ikke at fremme sagen jf. § 2 a, stk. 2 træffes på baggrund af miljø- og fødevareministerens udtalelse om det foreslåede skitseprojekt jf. § 2, stk. 1.

Ifølge forslaget underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel af foranstaltningen, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at fremme sagen.

Efter den gældende § 3, stk. 3 jf. § 3, stk. 1 skal kommunalbestyrelsen, såfremt sagen fremmes, indkalde de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt til et møde. Indkaldelsen skal ske skriftligt jf. § 3, stk. 3. Der er således i stor træk tale om en videreførelse af gældende ret. →Den foreslåede ændring præciserer blot, at underretningen skal ske til alle ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel af foranstaltningen, ligesom afholdelse af mødet fremover vil være valgfrit for kommunen. Underretningen skal ske skriftligt.

Til nr. 8

Det foreslås, at træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om at fremme sagen, jf. § 2 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen vælge at afholde et eller flere møder med de ejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse eller en anden fordel ved kystbeskyttelsesprojektet.

I henhold til den gældende § 3, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, når sagen fremmes, afholde et møde med de grundejere der kan blive pålagt bidragspligt. Der er således i store træk tale om en videreførelse af gældende ret.

Det foreslås i lovforslaget at gøre det hidtidige obligatoriske møde valgfrit. Det skyldes, at et enkelt projekt potentielt kan berøre mange tusinde ejere af fast ejendom. Det vil derfor ikke nødvendigvis være hensigtsmæssigt eller praktisk

muligt at afholde et møde. Særligt i sager med en meget stor kreds af berørte parter vil afholdelse af et møde være ressourcekrævende for kommunen og vanskeligt at gennemføre i praksis.

Mødet kan eksempelvis afholdes, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at det vil være en fordel for sagens videre proces, eller hvis det vurderes, at det vil styrke parternes forståelse og oplysningsgrundlag for projektet.

Det er kommunen, der mest kvalificeret kan afgøre, om det er hensigtsmæssigt at afholde et eller flere møder eller på anden vis kommunikere med sagens berørte parter. Det bør derfor være muligt for kommunalbestyrelsen selv at foretage den konkrete vurdering af behovet for et eller flere møder.

For at vurdere om et møde er nødvendigt, kan kommunen eksempelvis via sin hjemmeside løbende holde sagens parter samt offentligheden i det hele taget informeret om projektet med videre.

Sagens parter inddrages således fortsat, selv om mødet gøres valgfrit. Sagens parter bliver dog efter den foreslåede ordning først pligtmæssigt involveret på det tidspunkt, hvor der foreligger et projekt i endelig form, og hvor det dermed vurderes at være lettere for dem at få overblik over projektets konkrete betydning for den enkelte. Som loven er opbygget i dag, bliver parterne hørt om projektet på et tidspunkt, hvor der kun foreligger et foreløbigt skitseprojekt. Med den foreslåede ordning bevares parternes mulighed for inddragelse og høring, men på et tidspunkt i processen hvor den enkelte tilvejebringes et bedre grundlag for at vurdere projektet konkret i forhold til sine interesser.

Det skal i den forbindelse præciseres, at bestemmelsen ikke begrænser adgangen til at afholde et eller flere møder. Kommunalbestyrelsen kan således afholde de møder, som der vurderes at være hensigtsmæssigt i forhold til sagens behandling og gennemførelse.

Til nr. 9

Efter forslaget skal kommunalbestyrelsen sende det konkrete kystbeskyttelsesprojekt i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt, jf. § 9 a, samt interessenter, jf. § 18 a. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre projektet. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Den eksisterende § 4 omhandler formkrav til indhold af § 3-mødet. Eftersom mødet med den foreslåede ordning gøres valgfrit, anses det ikke for værende nødvendigt med sådanne lovfastsatte formkrav.

Såfremt kommunalbestyrelserne vælger at afholde et eller flere møder, vil det dog kunne være formålstjenstligt at finde inspiration i denne hidtidige bestemmelse. Det kan således kun anbefales i langt de fleste tilfælde, at kommunalbestyrelsen kan redegøre for eksempelvis planerne for kystbeskyttelse, herunder overslag over udgifterne samt et forslag til disses fordeling.

I stedet for den nugældende § 4 indsættes en ny § 4.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse som § 4, hvorefter projektet skal sendes i høring til sagens berørte parter. Der er ikke tale om en ny bestemmelse, men derimod en videreførelse af den allerede gældende § 2, stk. 1. Den foreslåede ændring medfører dog, at projektet først skal sendes i høring hos sagens parter, når der fremover foreligger et konkret kystbeskyttelsesprojekt. Det giver tilsvarende sagens parter mulighed for at vurdere projektet. Det vil sige, at projektets forslag af linjeføring samt valg af konstruktioner, herunder disses omfang og dimensioner, skal være så konkrete, at den enkelte part kan danne sig et overblik over, hvilke konsekvenser projektet vil få for netop dennes ejendom. Hensigten med forslaget er således at dels forenkle processen for kommunerne, og dels at sikre bedre muligheder for den enkelte borger i forhold til at vurdere det foreslåede kystbeskyttelsesprojekt.

Endvidere skal der i høringsmaterialet foreligge overslag over udgifter i anlægs- og driftsfasen samt forslag til bidragsfordeling. Sagens parter har dermed mulighed for at indsende konkrete og relevante bemærkninger til projektet, som kommunalbestyrelsen vil kunne inddrage i deres endelige vurdering og beslutning jf. § 5.

Det bemærkes desuden, at kommunalbestyrelsen kan vælge at sende projektet i høring udelukkende digitalt. Dette letter den administrative proces hos kommunalbestyrelserne, samtidig med dette har det en positiv effekt på økonomien hos kommunerne. Kommunalbestyrelsen må således gerne udsende i høring alene ved brug af e-boks/NemID. Kommunalbestyrelsen behøver således heller ikke at vedhæfte det konkrete projekt, men kan alene indsætte link til kommunens hjemmeside hvor materialet omhandlende det konkrete kystbeskyttelsesprojekt vil være tilgængeligt.

Det foreslås, at fristen for at indsende bemærkninger ved høringen efter *stk. 1* skal være mindst 4 uger fra den dag, hvor høringen er offentliggjort.

I henhold til den eksisterende § 2, stk. 1 er der ikke noget mindstekrav til hvor lang tid sagens parter som minimum skal have til at indsende deres bemærkninger.

Efter den nuværende § 2, stk. 1 parterne udtale sig på et tidligere tidspunkt, hvor projektet endnu er så skitseniveau. Fremadrettet skal parterne først høres, på det tidspunkt hvor parterne tydeligt kan se hvilke konsekvenser projektet vil få for den enkelte. Fristen for at indsende bemærkninger skal mindst 4 uger. Fristen skal videre fastsættelse ud fra de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder sagens kompleksitet, ferieperioder m.v. således parterne har en reel mulighed for at sætte sig ind i sagen og indsende relevante bemærkninger. Bestemmelsen har til hensigt, at sikre at sagens parter har rimelig tid til at sætte sig ind i, hvilke konsekvenser kystbeskyttelsesprojektet har for den enkelte og indsende bemærkninger hertil.

Ifølge forslaget skal det projekt, som kommunalbestyrelsen sender i høring, indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan kystbeskyttelses-

foranstaltningerne skal udføres, samt hvorledes udgifterne skal afholdes og fordeles, herunder udgifterne til:

- 1) Sagens forberedelse, forundersøgelser, projektering, udførelse og tilsyn.
- 2) Drift, vedligeholdelse og andre løbende foranstaltninger.
- 3) Ekspropriation, jf. § 6.
- 4) Finansiering, jf. § 9

I henhold til den eksisterende § 5, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen skriftligt udarbejde en redegørelse for kystbeskyttelsesprojektet. Redegørelsen skal omfatte de samme 4 punkter der videreføres i det nye lovforslag. Der er i store træk tale om en videreførelse af gældende ret. Efter gældende ret skal kommunalbestyrelsen dog først underrette sagens parter om disse punkter i forbindelse med at der træffes afgørelse i sagen.

Det præciseres i denne bestemmelse, hvad høringsmaterialet som minimum skal indeholde. Dette sikrer, at der er tale om et konkret projekt, og ikke kun et midlertidigt skitseprojekt. I praksis betyder ændringen, at sagens parter får oplysningerne tilsendt i høring, i stedet for først får disse oplysninger i forbindelse med den endelige afgørelse. Kommunalbestyrelsen kan dermed tage højde for relevante bemærkninger inden der træffes endelig afgørelse. Dermed får parterne en mulighed for at indsende bemærkninger til kommunalbestyrelsens afgørelse på alle punkterne, i stedet for kun at kunne klage over punkterne i den endelige afgørelse. Desuden har sagens parter mindst 4 uger til at forholde sig til hvilke konsekvenser dette har for den enkelte.

Til nr. 10

Det foreslås, at når fristen efter § 4, *stk. 2*, er udløbet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete kystbeskyttelsesprojekt jf. § 1a, stk. 1.

Efter den gældende § 5, træffer kommunalbestyrelsen endelig afgørelse, efter sagens parter er blevet underrettet om sagen på § 3-mødet.

Det foreslås, at § 5 nyaffattes. Selve indholdet af den eksisterende bestemmelse indsættes andre mere relevante steder i lovforslaget. Der foreslås i stedet indsat en ny § 5.

I det tilfælde, der skal træffes afgørelser af forskellige myndigheder, vil der i lighed med eksisterende praksis blive arbejdet for koordinering af den konkrete sagsbehandling mellem relevante myndigheder. Ofte vil kommunerne selv være relevant myndighed for øvrige afgørelser, f.eks. i forhold til VVM, og her vil det være muligt konkret at aftale samtidighed med Kystdirektoratet, hvis det i det konkrete projekt er hensigtsmæssigt.

Det foreslås at præcisere formuleringen af bestemmelsen, da kommunalbestyrelsen skal træffe en afgørelse, og dermed fremsende denne med tilhørende klagevejledning. Formuleringen "beslutter" har hidtil været anvendt, hvilket har skabt en del forvirring om, hvorvidt der er tale om et processkridt eller en afgørelse.

Forslaget indebærer, at, før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om det konkrete projekt, jf. *stk. 1*, kan kommunalbestyrelsen foretage mindre ændringer i det projekt, der har været sendt i høring. Berører ændringen på væsentlig måde andre end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan afgørelse ikke træffes, før de pågældende er blevet hørt. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringerne er så væsentlige, at der foreligger et nyt projekt, skal det offentliggøres og i en ny høring, jf. § 4.

I henhold til den gældende § 5, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen gennemføre mindre ændringer i forhold til det forelagte projekt uden afholdelse af nyt møde, hvis grundejere, der berøres af ændringerne, har haft mulighed for at udtale sig. Der er således tale om en videreførelse af gældende ret, som dog justeres i henhold til, at mødet fremover gøres valgfrit at afholde.

Det foreslås at præcisere i lovteksten, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at lave ændringer i projektet på grund af høringssvarene. Hvis der er tale om væsentlige ændringer, skal der finde en ny høring sted, således sagens parter har mulighed for at udtale sig i forhold til ændringerne. Væsentlige ændringer kan f.eks. være ændring af linjeføringen, ændring fra dige til spuns, ændringer der har betydning for bidragsfordelingen eller lignende.

Såfremt der ikke er tale om væsentlig ændringer af projektet, og ændringerne er foretaget i samarbejde med de af sagens parter, som har foranlediget ændringerne, og de parter der vil blive konkret berørt heraf, vil kommunalbestyrelsen kunne træffe afgørelse i sagen uden at foretage en ny høring. Det skal i den forbindelse præciseres, at kommunalbestyrelsen efter endt høring, i henhold til de almindelige forvaltningsprincipper, skal gennemgå alle høringssvarene og tage dem til efterretning.

Denne høringsproces kan gentages så mange gange, det anses for at være nødvendigt.

Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at der ikke skal gennemføres et konkret projekt, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har haft projektet i høring efter § 4. Afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

I henhold til den gældende § 5, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, såfremt det besluttes at sagen ikke skal fremmes, fremsende en begrundet meddelelse herom til de grundejere, der var indkaldt til § 3-mødet, og meddelelsen skal tillige offentliggøres i de blade, hvori indkaldelsen blev annonceret.

Det foreslås, at det præciseres, at et afslag på projektet skal sendes til de berørte parter. Afslaget skal opfylde almindelige forvaltningsretlige krav til, hvad en afgørelse skal indeholde. Afgørelsen skal derfor eksempelvis være begrundet, indeholde en klagevejledning og sendes direkte til alle de relevante parter, samtidig med afgørelsen offentliggøres.

Det tydeliggøres dermed, at der er tale om en afgørelse og ikke et processkridt, og at denne afgørelse derfor kan påklages jf. lovens §§ 18 og 18 a.

Det foreslås, at hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at det konkrete projekt skal gennemføres, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har fået projektet i høring efter § 4, og afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

I henhold til den gældende § 5, stk. 2 skal kommunalbestyrelsen, hvis det besluttes at fremme sagen, underrette de grundejere, der var indkaldt til § 3-mødet, herom. Underretningen skal indeholde en redegørelse for kommunalbestyrelsens bestemmelse om, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres, herunder at kystbeskyttelsesforanstaltningen ikke kan gennemføres uden tilladelse fra miljø- og fødevareministeren efter lovens § 16 eller § 16 a. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan og af hvem kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal udføres, samt hvorledes udgifterne skal afholdes.

Det foreslås at præcisere, at der ved afgørelse om gennemførelse af projektet skal sendes en begrundet afgørelse med klagevejledning til de relevante parter, samtidig med afgørelsen offentliggøres.

Det tydeliggøres dermed, at der er tale om en afgørelse og ikke et processkridt, og at denne afgørelse derfor kan påklages jf. lovens §§ 18 og 18 a.

Det foreslås, at efter udløbet af klageperioden, jf. § 18 a, stk. 3, jf. § 5, stk. 4, ansøger kommunalbestyrelsen om tilladelse til udførelse af det konkrete vedtagne projekt hos miljø- og fødevareministeren.

Der er ikke en lignende bestemmelse i den eksisterende kystbeskyttelseslov, men der er alene tale om en kodificering af eksisterende praksis.

Det foreslås, at når der foreligger et endeligt projekt, skal kommunalbestyrelsen sende en ansøgning til miljø- og fødevareministeren. Efter fremsendelse af denne ansøgning kan kommunalbestyrelsen alene lave mindre ændringer i projektet.

Det ønskes specificeret i selve lovteksten, at kystbeskyttelsesprojektet ikke kan gennemføres, førend der er indhentet en tilladelse fra miljø- og fødevareministeren, ved Kystdirektoratet.

Til nr. 11 og 12

Det foreslås, at i § 6, stk. 1, ændres beslutning til: afgørelse.

Det foreslås at ændre formuleringen for at præcisere, at der er tale om en afgørelse, som er en del af den endelige afgørelse jf. § 5, stk. 4.

I § 6, stk. 2, og § 7, stk. 1 ændres beslutte til: træffe afgørelse om.

Det foreslås at ændre formuleringerne for at præcisere, at der er tale om afgørelser, som er en del af den endelige afgørelse jf. § 5, stk. 4.

Til nr. 13 og 14

Det foreslås, at ændre beslutning til afgørelse i § 7, stk. 3, 2. pkt.

Der er tale om en præcisering af, hvorvidt der er tale om et processkridt eller en afgørelse, som dermed skal fremsendes med tilhørende klagevejledning. I § 8, stk. 1, ændres vedtægten til: medlemspligt af laget.

I henhold til den glædende formulering i bestemmelsen, skal vedtægterne tinglyses på de ejendomme der hører til laget.

Det foreslås at ændre bestemmelsen således, at der ikke er pligt til at tinglyse selve vedtægterne, men at der på ejendommens tingblad fremover kun skal tinglyses en pligt til at være medlem af laget. Ændringen medfører, at evt. ændringer af vedtægterne ikke længere skal tinglyses særskilt på alle lagets medlemsejendomme. Dermed er det muligt eksempelvis, at kunne foretage klimatilpasninger af kystbeskyttelses anlægget, uden at dette vil medføre en pligt til at foretage tinglysning på alle berørte matriklers tingblad. Fremover vil det dermed kun være nødvendigt at tinglyse medlemspligten, hvilket er en klar administrativ lempelse specielt i forbindelse med de projekter, der omfatter mange parter.

Til nr. 15

Det foreslås at, kommunalbestyrelsen i sin afgørelse efter § 5 kan pålægge ejere af fast ejendom, som opnår en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, bidragspligt. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen

I henhold til den gældende § 3, stk. 5 kan bidrag pålægges grundejere, der opnår beskyttelse ved foranstaltningen, eller som i øvrigt opnår en fordel derved. Det enkeltes bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Efter § 9 foreslås indsat en ny § 9a. I store træk er der tale om en videreførelse af gældende ret, da kommunalbestyrelsen i dag udarbejder en bidragsfordeling mellem ejere af fast ejendom. Videre er det også gældende ret, at miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra en kommunalbestyrelse, kan pålægge en anden kommune at bidrage, når de nævnte forudsætninger er opfyldt.

Det foreslås i stk. 1, at kredsen af bidragspligtige ændres fra grundejere til ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel ved foranstaltningen. Ændringen er en kodificering af eksisterende praksis, efter hvilken også eksempelvis ledningsejere er blevet pålagt bidragspligt. Det foreslås derfor at tydeliggøre loven, så det fremover fremgår direkte af lovteksten, at alle der opnår beskyttelse eller en anden fordel for sin ejendom i bred forstand, også opnår de rettigheder og forpligtelser i forhold til et kystbeskyttelsesprojekt, som grundejere i den eksisterende lovgivning. Det betyder, at også andre end alene grundejerne vil blive hørt i processen, således de i denne forbindelse vil kunne påpege u hensigtsmæssigheder ved projektet i forhold til den ejendom, anlæg eller lignende, som de har rettighederne over. Det er herefter op til den enkelte kommunalbestyrelse i det konkrete tilfælde at vurdere ud fra saglige og faglige kriteri-

er, lighedsgrundsætningen med videre, hvem der skal pålægges bidragspligt og i hvilket omfang. Endvidere kan eksempelvis ejere af ejendomme med videre, som ikke ligger direkte ud til kysten, pålægges bidragspligt, hvis de rekreative muligheder eksempelvis forbedres ved foranstaltningen. Miljø- og fødevareministeren planlægger som opfølgning på Kystanalysen at udarbejde vejledende bidragsfordelinger, som kommunalbestyrelsen kan tage udgangspunkt i i forbindelse med fastsættelse af de enkelte bidrag. De første vejledende eksempler ventes offentliggjort til brug for kommunalbestyrelsen i løbet af 2017.

Bidrager en kommune med et beløb ud over, hvad der måtte være pålagt kommunen i henhold til stk. 1, kan miljø- og fødevareministeren på baggrund af lovforslaget efter indstilling fra kommunen pålægge en anden kommune, der er berørt af beskyttelsesforanstaltningen, at bidrage med indtil samme beløb. Bestemmelsen i 1. pkt. finder anvendelse på både anlægsudgifter, driftsudgifter og andre udgifter.

I henhold til den gældende § 3, stk. 6 kan en kommune bidrage med et beløb ud over, hvad der måtte være pålagt kommunen i henhold til stk. 5. Miljø- og fødevareministeren kan efter indstilling fra kommunen pålægge en anden kommune, der er berørt af kystbeskyttelsesforanstaltningen, at bidrage med indtil samme beløb. Bestemmelsen i 1. pkt. finder anvendelse på både anlægsudgifter, driftsudgifter og andre udgifter.

Ud over at lade kommunen bidrage som grundejer eller anden, som kan opnå en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, kan kommunalbestyrelsen vælge at lade kommunen bidrage i dens egenskab af offentlig myndighed inden for rammerne af de regler, der i øvrigt gælder for kommunale bidrag.

I den situation, hvor en foranstaltning har betydning for en kyststrækning, der går gennem flere kommuner, kan miljø- og fødevareministeren, efter indstilling fra en kommunalbestyrelse pålægge en nabokommune at yde bidrag til et kystbeskyttelsesprojekt. Betingelsen for, at ministeren kan gøre dette, er, at der foreligger en indstilling herom fra en kommune, som bidrager til projektet i dens egenskab af offentlig myndighed.

Til nr. 16

Det foreslås at ændre overskriften af kapitel 4 til klage og søgsmål. Der er tale om en konsekvensrettelse, da der indsættes en frist for anlæggelse af civile søgsmål.

Der er i den nuværende kystbeskyttelseslov ikke indsat en frist for anlæggelse af civile søgsmål, og det foreslås derfor at ændre overskriften i lovens *kapitel 4*, således kapitlets overskrift fremover afspejler kapitlets indhold efter lovforslaget.

Til nr. 17

Det foreslås, at i § 18, stk. 1, 2. pkt., ændres § 2, stk. 2 til: § 2 a, stk. 2. Det foreslås at ændre henvisningen. Der er tale

om en konsekvensrettelse af, at bestemmelsen er indsat i en ny bestemmelse.

Til nr. 18

Det foreslås, at der i § 18 indsættes efter stk. 1 et nyt *stk.* 2, hvorefter afgørelser efter § 2 a, *stk.* 3, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Der er i gældende ret ikke en tilsvarende bestemmelse. Bestemmelsen er derfor ny, og har til formål at sikre bedre rammer for gennemførelse af kystbeskyttelsesprojekter efter lovens kapitel 1a ved at samle eksisterende klagemuligheder.

Det foreslås således, at afskære klageadgangen i det tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen alene afgør at fremme projektet. Der er således endnu ikke truffet afgørelse om, hvorvidt projektet skal gennemføres eller ej.

Forslaget medfører, at såfremt kommunalbestyrelsen vælger at fremme sagen, kan denne afgørelse ikke påklages. Klagemuligheden afskæres her for at lette processen og udskyde klagemuligheden, til det endelige projekt foreligger. Dette skyldes, som tidligere nævnt, at det er et u hensigtsmæssigt tidspunkt at kunne klage på. Der træffes her alene afgørelse om at fremme projektet, ikke en afgørelse om at udføre selve projektet. Det vurderes derfor at være mere hensigtsmæssigt, at der først kan klages på et senere tidspunkt, når der foreligger et konkret projekt, så de involverede er oplyste om, hvad de klager over.

Klageadgangen samles således i stedet, så der fremover kun kan klages over kommunens endelige afgørelse, hvor de berørte grundejere og andre i dag har mulighed for at klage flere gange i forløbet. Dette vil betyde, at sagsprocessen smidiggøres for kommunerne og ikke længere opbrydes på grund af behandlingen af klager over delafgørelser.

Da klageadgangen dermed ikke afskæres, men alene begrænses til, at sagens parter kan klage over kommunens samlede og endelige afgørelse, vurderes en samling af klageadgangen ikke at berøre den enkeltes retssikkerhed. Der vil fortsat være fuld prøvelse for så vidt angår klage over kommunalbestyrelsens afgørelser.

Til nr. 19

Det foreslås at indsatte en ny bestemmelse som § 18 b, der fastslår, at søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter, afgørelsen er blevet offentliggjort.

Der er i gældende ret ikke indsat en bestemmelse, der regulerer, hvornår søgsmål skal være anlagt.

Ved at indsatte denne bestemmelse i kystbeskyttelsesloven, vil reglerne blive harmoniseret med de øvrige gældende regler inden for Miljø- og Fødevareministeriets ressortområde. Der kan eksempelvis henvises til naturbeskyttelsesloven. Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at der efter en periode ikke kan rejses tvivl om gyldigheden af en afgørelse, hvilket bl.a. hænger sammen med hensynet til indehaveren af afgørelsens berettigede forventning og indretning herafter. Fristen gælder ikke i straffesager.

Til nr. 20

Det foreslås at indsatte en ny bestemmelse som § 20, *stk.* 4, hvorefter forældelsesfristen for strafansvaret fastsættes til 5 år i stedet for straffelovens almindelige forældelsesregler. Der er tale om en ensretning af forældelsesfristen i forhold til de øvrige love på miljøområdet. Ændringen medfører en forøgelse af ansvarsperioden fra 3 til 5 år. Forlængelse af perioden sker af hensyn til, at sagen først kan politianmeldes, når sagen er færdigbehandlet. Ved at forlænge forældelsesfristen, vil færre sager blive forældede på grund af den tid, der går, fra et ulovligt anlæg bliver anmeldt og frem til, en evt. klage færdigbehandles hos klagemyndigheden.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft 1. januar 2017.

Til § 3

Det foreslås, at denne ændring i lighed med den hidtidige lov ikke gælder for Færøerne og Grønland

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 1 a. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der ved en kyst skal udføres anlæg eller træffes andre foranstaltninger til beskyttelse af flere ejendomme mod oversvømmelse eller den nedbrydende virkning fra havet, fjorde, eller andre dele af søterritoriet (kystbeskyttelsesforanstaltninger).

Stk. 2. En anmodning om kystbeskyttelse efter stk. 1 indgives skriftligt til kommunalbestyrelsen med en begrundelse for projektet og med en oversigt over de ejendomme, der foreslås inddraget i beskyttelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan selv iværksætte eller pålægge ansøgeren eller et lag, jf. § 7, at iværksætte forundersøgelser og skitseprojektering af kystbeskyttelsesforanstaltningerne.

§ 2. Kommunalbestyrelsen indhenter en udtalelse fra Kystdirektoratet om de foreslåede kystbeskyttelsesforanstaltninger samt en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til § 3, stk. 5.

Stk. 2. Bestemmer kommunalbestyrelsen på dette grundlag, at sagen ikke skal fremmes, sendes skriftlig og begrundet med-

Lovforslaget

1. I § 1 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Enhver, som vil kunne opnå en beskyttelse eller en anden fordel af en kystbeskyttelsesforanstaltning, kan anmode kommunalbestyrelsen om at igangsætte en proces for afklaring af, om der skal søges gennemført et kystbeskyttelsesprojekt. Kommunalbestyrelsen kan også selv iværksætte denne proces uden forudgående konkret anmodning.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 1 a, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1« til: »stk. 2«

3. I § 1 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »ansøgeren« til: »den eller de anmodende parter«

4. I § 1 a, indsættes som *stk. 5 og 6*:

»*Stk. 5.* Miljø- og fødevareministeren kan efter kommunalbestyrelsens anmodning bistå som sagkyndig under sagens videre behandling.

Stk. 6. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om krav til anmodningen efter stk. 2, herunder om hvilke oplysninger der skal tilvejebringes, og om at anmodningen skal indgives digitalt, f.eks. om anvendelse af bestemte IT-systemer, særlige digitale formater, skemaer og NemID.«

5. I § 2, *stk. 1*, ændres »Kystdirektoratet« til: »miljø- og fødevareministeren«, og »en udtalelse fra de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til § 3, stk. 5« til: »eventuelt en udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller en anden fordel ved et kystbeskyttelses-anlæg«.

6. § 2, *stk. 2*, affattes således:

delelse herom til ansøgeren, jf. § 1 a, stk. 2, og til de hørte grundejere.

§ 3. Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at fremme sagen, skal den afholde et møde med de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt i henhold til stk. 5.

Stk. 2. Kystdirektoratet kan efter kommunalbestyrelsens anmodning bistå som sagkyndig under sagens videre behandling.

Stk. 3. Grundejerne og eventuelt en anden kommune, jf. stk. 6, indkaldes skriftligt til mødet med mindst 4 ugers varsel. Indkaldelse til mødet sker tillige ved meddelelse i et eller flere stedlige blade samt til de i området registrerede grundejerforeninger med samme varsel.

Stk. 4. Indkaldelse til mødet skal indeholde en redegørelse for planerne om kystbeskyttelse, herunder et overslag over udgifterne og forslag til disses fordeling.

Stk. 5. Bidrag kan pålægges grundejere, der opnår beskyttelse ved foranstaltningen, eller som i øvrigt opnår en fordel derved. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 6. Hvis en kommune bidrager med et beløb ud over, hvad der måtte være pålagt kommunen i henhold til stk. 5, kan miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra kommunen pålægge en anden kommune, der er berørt af kystbeskyttelsesforanstaltningen, at bidrage med indtil samme beløb. Bestemmelsen i 1. pkt. finder anvendelse på både anlægsudgifter, driftsudgifter og andre udgifter.

»*Stk. 2.* En anmodning til miljø- og fødevareministeren om en udtalelse om projektet jf. stk. 1, skal indeholde en redegørelse for, hvilke kystbeskyttelsesforanstaltninger der planlægges iværksat, samt projektets foreslåede linjeføring.«

7. Efter § 2 indsættes:

»**§ 2 a.** Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund af miljø- og fødevareministerens udtalelse jf. § 2, afgørelse om, hvorvidt sagen skal fremmes.

Stk. 2. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ikke at fremme sagen, underrettes de anmodende parter, jf. § 1 a, stk. 2 skriftligt herom.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om at fremme sagen, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel af foranstaltningen.«

8. § 3 affattes således:

»**§ 3.** Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om at fremme sagen, jf. § 2 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen vælge at afholde et eller flere møder med de ejere af fast ejendom, som opnår beskyttelse eller en anden fordel ved kystbeskyttelsesprojektet.«

§ 4. På mødet skal kommunalbestyrelsen nærmere redegøre for, hvilke foranstaltninger der påregnes gennemført, herunder de med projektet forbundne anlægs- og driftsudgifter, forslag til bidragsfordeling og sagens gennemførelse.

§ 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter det i § 3 nævnte møde beslutter, at sagen ikke skal fremmes, skal begrundet meddelelse herom sendes til de grundejere, der var indkaldt til mødet, og meddelelsen skal tillige offentliggøres i de blade, hvori indkaldelsen blev annonceret.

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at fremme sagen, underrettes de grundejere, der var indkaldt til mødet, skriftligt herom. Underretningen skal indeholde en redegørelse for kommunalbestyrelsens bestemmelse om, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres, herunder at kystbeskyttelsesforanstaltningen ikke kan gennemføres uden tilladelse fra miljø- og fødevareministeren efter lovens § 16 eller § 16 a. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan og af hvem kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal udføres, samt hvorledes udgifterne skal afholdes, herunder udgifterne til:

- 1) Sagens forberedelse, forundersøgelser, projektering, udførelse og tilsyn.
- 2) Drift, vedligeholdelse og andre løbende foranstaltninger.
- 3) Ekspropriation.
- 4) Finansiering.

9. § 4 affattes således:

»§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sende det konkrete kystbeskyttelsesprojekt i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt, jf. § 9 a, samt interessenter, jf. § 18 a. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre projektet. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 2. Fristen for at indsende bemærkninger ved høringen efter stk. 1 skal være mindst 4 uger fra den dag, hvor høringen er offentliggjort.

Stk. 3. Det projekt, som kommunalbestyrelsen sender i høring, skal indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvordan kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal udføres, samt hvorledes udgifterne skal afholdes og fordeles, herunder udgifterne til:

1. Sagens forberedelse, forundersøgelser, projektering, udførelse og tilsyn.
2. Drift, vedligeholdelse og andre løbende foranstaltninger.
3. Ekspropriation, jf. § 6.
4. Finansiering, jf. § 9«

10. § 5 affattes således:

»§ 5. Når fristen efter § 4, stk. 2, er udløbet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete kystbeskyttelsesprojekt jf. § 1a, stk. 1.

Stk. 2. Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om det konkrete projekt, jf. stk. 1, kan kommunalbestyrelsen foretage mindre ændringer i det projekt, der har været sendt i høring. Berører ændringen på væsentlig måde andre end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan afgørelse ikke træffes, før de pågældende er blevet hørt. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringerne er så væsentlige, at der foreligger et nyt projekt, skal det offentliggøres og sendes i en ny høring, jf. § 4.

Stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at der ikke skal gennemføres et konkret projekt, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har haft projektet i høring efter § 4. Afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at det konkrete projekt skal gennemføres, skal afgørelsen sendes til de parter og andre, som har fået projektet i høring ef-

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan gennemføre mindre ændringer i forhold til det forelagte projekt uden afholdelse af nyt møde, hvis grundejere, der berøres af ændringerne, har haft mulighed for at udtale sig.

§ 6. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om ekspropriation til gennemførelse af kystbeskyttelsesforanstaltninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at ekspropriere arealer med en offentlig myndighed eller et lag som fremtidig ejer, hvis det af hensyn til kystens pleje eller kystbeskyttelsen må anses for at være af væsentlig betydning, at myndigheden eller laget, jf. § 7, stk. 1, har ejendomsret til strandbredden, forlandet foran et dige eller en kyststrækning, hvor der ikke findes sammenhængende grønsvær eller anden sammenhængende landvegetation.

Stk. 3. ---.

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der under kommunalbestyrelsens tilsyn oprettes et digelag, kystsikringslag eller kystbeskyttelseslag, som de bidragydende ejere skal være medlem af.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Forslag til vedtægt sendes til lagets medlemmer. Beslutning om vedtægtens endelige indhold kan tidligst træffes 4 uger efter, at forslaget er afsendt.

§ 8. Kommunalbestyrelsen lader for lagets regning vedtægten tinglyse på de ejendomme, der hører til laget.

Stk. 2. Hvis en ejendom under laget udstykes eller i øvrigt afgiver areal, fordeler kommunalbestyrelsen efter anmodning det bidrag, der påhviler ejendommen. Det påhviler ejerne at sørge for berigtigelse af tingbogen.

ter § 4, og afgørelsen skal tillige offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 5. Efter udløbet af klageperioden, jf. § 18 a, stk. 3, jf. § 5, stk. 4, ansøger kommunalbestyrelsen om tilladelse til udførelse af det konkrete vedtagne projekt hos miljø- og fødevareministeren, jf. § 16, stk. 1.«

11. I § 6, *stk. 1*, ændres »beslutning« til: »afgørelse«.

12. I § 6, *stk. 2*, og § 7, *stk. 1* ændres »beslutte« til: »træffe afgørelse om«.

13. I § 7, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »Beslutning« til: »Afgørelse«.

14. I § 8, *stk. 1*, ændres »vedtægten« til: »medlemspligt af laget«.

15. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Kommunalbestyrelsen kan i sin afgørelse efter § 5 pålægge ejere af fast ejendom, som opnår en beskyttelse eller anden fordel ved foranstaltningen, en bidragspligt. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Bidrager en kommune med et beløb ud over, hvad der måtte være pålagt kommunen i henhold til *stk. 1*, kan miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra kommunen på-

*Kapitel 4**Klage*

§ 18. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 2, stk. 2, kan dog kun påklages, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 16, 16 a og 16 b, der er truffet af miljø- og fødevareministeren eller efter bemyndigelse fra miljø- og fødevareministeren, jf. § 19, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige forhold.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller miljø- og fødevareministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljø- og fødevareministeren kan herunder bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 20. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 16, stk. 1,
- 2) overtræder § 16 a,
- 3) overtræder § 16 b, stk. 1,
- 4) tilsidesætter vilkår i en tilladelse efter § 16, stk. 1, § 16 a og § 16 b, stk. 2, eller vilkår fastsat efter § 17, stk. 4, eller
- 5) undlader at efterkomme påbud efter §§ 19 a-c og 19 e.

lægge en anden kommune, der er berørt af beskyttelsesforanstaltningen, at bidrage med indtil samme beløb. Bestemmelsen i 1. pkt. finder anvendelse på både anlægsudgifter, driftsudgifter og andre udgifter.«

16. Overskriften til *kapitel 4* affattes således:

*»Kapitel 4**Klage og søgsmål«*

17. I § 18, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »§ 2, stk. 2« til: »§ 2 a, stk. 2«.

18. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgørelser efter § 2 a, stk. 3, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. Efter § 18 a indsættes:

»§ 18 b. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.«

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar

efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

20. I § 20 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Forældelsesfristen for strafansvaret er 5 år for overtrædelse m.v. som omhandlet i stk. 1 og for overtrædelser af bestemmelser i regler udstedt efter loven.«